

Svenska Golf förbundet

Juridiska Nämnden

BESLUT

meddelat av Juridiska Nämnden den 11 november 2010 i ärende enligt 14 kap. Riksidrottsförbundets (RF) stadgar (7/2010 JurN 7-14)

ANMÄLARE BR

ANMÄLD XX

SAKEN Fråga om fusk vid golfspel

Bakgrund och yrkanden

Den 29 september 2010 spelades Skol-SM för gymnasieskolor på XGK. Tävlingen var en s.k. förbundstävling, vilket innebär att ett bestraffningsärende handläggs av Svenska Golf förbundets Juridiska Nämnd.

BR, som var TD vid tävlingen, har anmält XX för att under spel på hål nr 1 ha förbättrat bollens läge genom att med en golfklubba peta ut bollen från ruffen till semiruffen under påstående därefter att han oavsiktligt rubbat sin boll i vila.

XX har förnekat att han gjort sig skyldig till förseelse som kan föranleda bestraffning.

Utredningen

Juridiska Nämnden har hållit muntligt förhör. Vid det har förhör ägt rum med XX samt, på begäran av BR, med OH, medspelare i bollen, och förbundsdomaren KGS. XX och OH var personligen närvarande, medan KGS hördes per telefon. BR har vid förhöret visat upp fotografier tagna på plats några timmar efter den aktuella händelsen.

BR har uppgett: Under tävlingen spelades hålen inte i nummerordning. Vid den aktuella gruppens spel på hål nr 1 blev domaren KGS kallad till platsen av OH, för att meddela ett beslut med anledning av att XX hade rubbat sin boll i vila. XX hade först påstått att han slagit till en sten som rubbade bollen, i tron att han inte skulle få plikt för det. Sedan KGS förklarat att han skulle få ett slags plikt för att ha orsakat att bollen i vila hade rubbats, sa XX i stället att han rubbat bollen under det att han gjort en provsving. Efter att ha fått ett slags plikt återplacerade XX bollen och spelet fortsatte. Han tog efter tävlingen emot en muntlig anmälan av OH om fusk. Han bad OH och XX skriva ned händelseförloppet, vilket de gjorde (beslutsbilagor 1 och 2).

Hörd inför nämnden har OH omvittnat: Han hade gått förbi platsen där XX:s boll kunde ha hamnat, för att söka efter sin egen boll. När han vände sig om mot XX var han ca 25-30 meter bortom denne. Han såg då XX i profil, ståendes med bröstet mot fairways mitt, och att denne slog, petade till och lyfte ut sin boll med hjälp av klubbans träffyta. XX höll klubban i ena handen och han är nästan säker på att det var höger hand. Rörelsen påminde inte om något som liknas vid ett vanligt golfslag med dubbel fattning om klubban. Han såg bollen lyfta någon decimeter upp i luften, i riktning mot fairways mitt, och landa ca 0,5-1 meter bort. Han reagerade mycket starkt mot detta fusk och ropade en fråga till XX: "Vad håller du på med?" Denne svarade först att han petat bort en sten med klubban men ändrade sig strax och uppgav att han tagit en provsving och råkat träffa och flytta bollen. XX sa att "det är onödigt att få plikt för sånt". Han själv kallade då KGS till platsen och berättade om XX:s fusk. XX uppgav för KGS att han rubbat sin boll i vila och han berättade även om de båda versioner av händelseförlopp som XX strax innan hade redovisat för honom.

XX har vid förhöret berättat: Vid spelet på hål nr 1 slog han sin boll till en plats till vänster i semiruffen. Det stod träd i vägen mot green. Han bestämde sig för att slå bollen ett stycke framåt och in mot fairway. Han tog sin stans och under det att han påbörjade en provsving bakåt råkade han träffa bollen med bakre delen av klubban ("tån") så att bollen flyttades högst 5 cm i sidled. OH skrek då till, på ca 25 meters håll, och frågade gående mot honom vad han höll på med. Han blev skrämmd, tappade fattningen och fick en "blackout". Han svarade felaktigt att bollen rubbats därför att han flyttat en sten. Han ändrade sig dock direkt och sa att han hade nuddat bollen under det att han provsvingat. Han sa detta med rubbning genom flyttning av sten därför att han just då kände att detta var en mindre pinsam orsak till att bollen hade rubbats än att den hade rubbats genom en "klantig" provsving. Sedan KGS kommit till platsen berättade han för denne om de båda versioner med förklaring till rubbandet av bollen som han tidigare hade uppgett för OH. Han kunde genast visa KGS var bollen skulle återplaceras.

– Det var dålig stämning i bollen. OH hade tidigare under tävlingen kallat på KGS och fått lättnad vid två tillfällen. Han själv hade ifrågasatt en av de erhållna lättnaderna, vilket hade gjort OH märkbart irriterad.

KGS har uppgett: Han hade kallats till platsen av OH. Denne sa genast, syftande på XX: "Han har fuskat. Han slog fram sin boll ur ruffen." OH upprepade flera gånger att XX hade fuskat, men sa inget om att XX skulle ha flyttat bollen till en plats 0,5-1 meter bortom dess ursprungliga plats. XX berättade själv vad som hänt och omnämnde både oavsiktlig träff av sten och provsving, men han kunde själv konstatera att det inte fanns någon sten inom rimligt avstånd. Han fick uppfattningen att XX ändrade version därför att denne trott att en träff på sten med rubbning av bollen som följd inte skulle medföra pliktslag. Han tilldelade XX ett slags plikt för att ha rubbat sin boll i vila och denne kunde på fråga direkt peka ut exakt var bollen hade legat innan den hade rubbats.

– Han fick känslan av att OH kanske överreagerade litet. Tidigare under tävlingen hade han, efter att ha blivit tillkallad, beslutat medge OH lättnad vid två tillfällen för bogrävande djur. Även XX hade medgetts en lättnad.

Skäl för beslutet

Det är en självklar utgångspunkt i bestraffningsärenden enligt 14 kap. RF:s stadgar att det inte ankommer på den som är anmäld att bevisa att han eller hon är oskyldig. För att någon ska kunna bestraffas krävs i stället att anmälaren kan styrka det som han eller hon lägger den anmälda till last. Beviskravet är detsamma som i brottmål i allmän domstol. Det krävs sålunda att det är ställt utom rimligt tvivel att den anmälda har begått den anmälda förseelsen. När ord står mot ord räcker det inte med att anmälaren är mer trovärdig än den anmälda för att man ska kunna fälla någon till ansvar. Det krävs i stället att anmälares uppgifter vinner stöd i vittnesmål och övrig utredning eller att den anmäldes uppgifter är så osannolika att de kan lämnas utan avseende.

Det är ostridigt i ärendet att XX befann sig invid sin boll i spel med en golfklubba och att bollen genom XX åtgärd med klubban rubbades ur sitt viloläge.

Avgörande för utgången i ärendet är om det är visat att XX har avsiktligt flyttat sin boll i spel på annat sätt än – som han själv hävdar – i samband med att han gjorde en provsving.

OH har uppgett att han på ett avstånd av ca 25 meter sett XX från sidan och att denne med klubban i ena handen slog och lyfte ut bollen med hjälp av klubbans träffyta, för att förbättra bollens läge. Under förhöret i Juridiska Nämnden har OH tillagt att han såg bollen någon decimeter upp i luften och att den landade ca 0,5-1 meter längre bort. Häremot står XX:s uppgift att han under sin provsving bakåt råkade nudda bollen så att den flyttades högst 5 cm i sidled.

Juridiska Nämnden konstaterar att OH:s och XX:s versioner av vad som närmare bestämt utspelade sig på platsen är oförenliga.

OH:s version om vad som utspelade sig har alltsedan händelsen varit densamma. Den bekräftas i någon mån av KGS, som har uppgett att OH genast berättat för honom att XX hade fuskat genom att slå fram sin boll från ruffen. Detsamma

framgår av OH:s skriftliga berättelse efter avslutat spel. OH:s uppgifter framstår som trovärdiga.

När det gäller XX:s uppgifter så är det från trovärdighetssynpunkt bevarande för honom att han genast på plats för med osanning i det att han uppgav sig av misstag ha slagit till en sten som skulle ha rubbat bollens läge. Om uppgiften i sig kan dock genast noteras att den framstår som gripen ur luften och den måste anses sakna varje utsikt till att kunna framstå som trovärdig. XX har förklarat sin felaktiga uppgift med att han skrämmd och ur fattning först inte ville vidgå att han rubbat bollen genom en misslyckad provsving. Juridiska Nämnden finner att den förklaringen inte kan avfärdas som orimlig. Det som hänt tidigare under dagen, med ifrågasatta beslut av domare, kan ha påverkat sinnesstämningen hos de båda spelarna. XX är 16 år och därmed några år yngre än OH, vilken på omvitnat bryskt sätt genast ansatte XX med anledning av det som OH hade iakttagit. Här bör också framhållas att XX omgående ändrade sig och uppgav för OH att han råkat träffa bollen vid provsving. Då det i ärendet inte framkommit någon annan omständighet som ger anledning att ifrågasätta XX:s trovärdighet, anser sig Juridiska Nämnden inte ha skäl för att avfärda andra uppgifter från hans sida som icke trovärdiga enbart på den grund att han först lämnat en felaktig uppgift om sitt förehavande vid bollen. Juridiska Nämnden finner vidare att det inte föreligger någon anledning att fästa större tilltro till uppgifter som lämnats av OH än till dem som sålunda lämnats av XX.

Mot OH:s uppgift om att bollen förflyttades 0,5-1 meter i sidled står XX:s uppgift att den flyttades ca 5 cm i sidled. Ovan har framgått att ingendera uppgiften bör tillmätas större tilltro än den andra. Varken påståendet i anmälan om att XX skulle ha avsiktligt förbättrat bollens läge genom att peta ut bollen eller uppgiften om den längre sträcka bollen skulle ha förflyttats stöds av vittnesmål från annan deltagare i bollen eller annan utredning i ärendet. Det bör också framhållas att OH vid det aktuella tillfället befann sig på ett avstånd om 25-30 meter ifrån platsen vid bollen där XX stod och att denne stod med sidan och vänster axel mot OH. Juridiska Nämnden kan för sin del inte utesluta som en rimlig möjlighet att det som OH iakttog och uppfattade som ett slag och lyftning fram ur ruffen kan ha

varit en ansats och början till en provsving, som XX själv uppgett var fallet. Mot den bakgrunden finns utrymme för rimligt tvivel när det gäller frågan om XX på påstått sätt förbättrat bollens läge genom att avsiktligen peta ut bollen ur dess läge.

Anmälan ska därför lämnas utan bifall.

BESLUT

Juridiska Nämnden lämnar anmälan utan bifall.

Detta beslut får överklagas hos Riksidrottsnämnden, Idrottens Hus, 114 37 Stockholm senast den 2 december 2010. Prövningstillstånd krävs.

Svenska Golfbundet

Juridiska Nämnden

Jan Rebane

I detta beslut har deltagit Jan Rebane, ordförande, samt Ulf Skorup och Thomas Hedstrand. Skiljaktig mening, se bilaga.

Skiljaktig mening

Ledamoten Thomas Hedstrand är skiljaktig och anför för sin del följande.

OH och XX är i stort sett överens om vad som föregick den anmälda händelsen. De har således båda berättat att OH, som befann sig 25 – 30 meter framför XX, vände sig om och frågade ”vad håller du på med”. Båda får också anses vara överens om att OH reagerade på ett kraftfullt sätt när han gjorde detta uttalande. Som majoriteten har konstaterat är OH:s och XX:s versioner i de avgörande delarna av händelseförloppet oförenliga. OH har berättat att han såg hur XX med höger hand på klubban lyfte ut sin boll 0,5 – 1 meter från ruffen till semiruffen. XX har å sin sida berättat att han gjorde en provsving med bägge händerna och att han då med bakre delen av klubban råkade flytta bollen högst fem centimeter i sidled. OH:s och XX:s versioner är så vitt skilda från varandra att det går att utesluta att de motstridiga uppgifterna beror på missuppfattningar från OH:s sida. Enligt min mening är det därför klarlagt att någon av dem medvetet har lämnat oriktiga uppgifter i ärendet.

Jag instämmer i majoritetens bedömning att OH:s uppgifter framstår som trovärdiga. Jag vill även tillägga att de nya uppgifter som han lämnade vid det muntliga förhøret om att XX lyfte bollen ”0,5 – 1 meter” ut ur ruffen är väl förenliga med de uppgifter som han lämnade i den skriftliga anmälan. Den omständigheten att han inte lämnade lika detaljerade uppgifter i anmälan som vid det muntliga förhøret förringar enligt min mening inte hans trovärdighet eftersom han har hållit fast vid samma version i de centrala delarna av händelseförloppet. Vid bedömningen av OH:s trovärdighet ska även beaktas att han anmälde den aktuella incidenten i omedelbar anslutning till att den inträffade och att hans uppgifter om händelsen i de väsentliga delarna stöds av vad vittnet KGS har uppgett att OH berättade för honom när han kom till platsen.

Som majoriteten har anført räcker det emellertid inte med att OH:s berättelse framstår som mer trovärdig än den redogørelse som XX har lämnat för att det ska kunna anses ställt utom rimligt tvivel att XX har gjort sig skyldig till den anmälda förseelsen. Frågan är då om utredningen i øvrigt gör att XX:s uppgifter är så

osannolika att de mot OH:s trovärdiga berättelse kan lämnas utan avseende. I denna del gör jag följande överväganden.

Den omständigheten att XX i samband med händelsen ostridigt ändrade sin version från att han flyttade på en sten till att han träffade bollen i baksvingen gör enligt min mening att hans trovärdighet starkt kan ifrågasättas. Jag anser också att den förklaring som han har lämnat till den ändrade version framstår som märklig. Han har å ena sidan sagt att han drabbades av en "blackout" för att å andra sidan klargöra att han tyckte det var mindre "skämmigt" att säga att han flyttade en sten än att han träffade bollen i baksvingen. Dessa förklaringar är enligt min mening inte förenliga med varandra, vilket talar för att den verkliga anledningen till den ändrade versionen var att det inte fanns någon sten i närheten av bollen och att XX därför insåg att han var tvungen att ändra den version som han ursprungligen hade lämnat.

Det ska vidare beaktas att XX:s uppgift att bollen förflyttades högst fem centimeter framstår som märklig mot den bakgrunden att det är ostridigt att OH från 25 – 30 meters avstånd gjorde en kraftfull markering att han hade observerat ett regelbrott. Om det hade gått till på det sätt som XX har berättat, hade OH från den position som han befann sig rimligtvis inte kunnat notera att bollen endast rörde sig några centimeter när XX träffade den i provsvingen. Det hade då inte heller funnits någon anledning för OH att reagera på det sätt som han ostridigt gjorde.

Om det gick till på det sätt som XX har påstått är den enda rimliga förklaringen till OH:s agerande sålunda att han utan skäl ville anmäla XX för fusk. Enligt min mening har det dock inte framkommit någon omständighet som ger anledning till antagandet att OH – som inte kände XX sedan tidigare – medvetet skulle vilja anklaga honom för något så allvarligt som fusk.

Sammanfattningsvis anser jag att OH:s berättelse får stöd av utredningen i övrigt, medan XX:s uppgifter i de avgörande delarna är oförenliga med de ostridiga omständigheterna i ärendet. XX:s trovärdighet bör också starkt ifrågasättas med anledning av att han utan någon godtagbar förklaring har ändrat sin version i de

centrala delarna av händelseförloppet. Vid en samlad bedömning anser jag därför att det är ställt utom rimligt tvivel att XX – på det sätt som har gjorts gällande i anmälan – har petat ut sin boll från ruffen till semiruffen under påståendet därefter att han oavsiktligt hade rubbat bollen i vila. Han har därmed försökt att vilseleda de andra spelarna i bollen på det sätt som avses i 14 kap. 2 § 9 p RF:s stadgar. Den förseelse som XX har gjort sig skyldig till utgör ett brott mot en grundläggande regel inom golfen. Förseelsen är därför att anse som grov. Påföljden för grov förseelse är enligt 14 kap. 7 § RF:s stadgar avstängning under minst ett och högst två år. Vid bestämmande av avstängningstidens längd ska emellertid hänsyn tas till XX:s låga ålder (16 år). Avstängningstiden bör därför bestämmas till sex månader och avse tävling, uppvisning, träning (spel på bana) och utövande av uppdrag inom golfsporten.